

בש"פ 3084/22 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 3084/22

לפני: כבוד השופט ד' ברק-ארז

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט
המחוזי בחיפה מיום 18.4.2022 בעמ"ת
18134-04-22 שניתן על ידי כבוד השופט י' קראי-
גירון

בשם המבקש: עו"ד יגאל טרובמן

החלטה

1. בפני בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 18.4.2022 (עמ"ת 18134-04-22, השופט י' קראי-גירון). בית המשפט המחוזי דחה ערר שהוגש על החלטתו של בית משפט השלום בקריות מיום 4.4.2022 (מ"ת 30573-02-22, השופט א"ה ביטון פרלה).
2. המבקש עלה ארצה מאתיופיה לפני פחות משנה ומאז התגורר עם משפחתו במרכז הקליטה בנהריה. ביום 14.2.2022 הוגש נגדו כתב אישום המייחס לו עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת-זוג לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בשל כך שפגע באשתו דאז (להלן: המתלוננת) - חנק אותה, סטר לה והכה אותה באגרופים, עד שאיבדה את הכרתה. על-פי המתואר בכתב האישום, המבקש ביצע את המעשים המיוחסים לו לאחר ששתה לשוכרה. עוד נטען כי מעשיו גרמו למתלוננת חבלות של ממש.
3. בד בבד עם כתב האישום בעניינו של המבקש, הוגשה בקשה למעצרו עד תום ההליכים. בו ביום קבע בית משפט השלום כי קיים במקרה זה "ניצוץ ראייתי", והורה על מעצרו של המבקש עד להחלטה אחרת. בדיון שנערך ביום 17.2.2022 הסכים בא-כוחו של המבקש לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר. עם זאת, הוא טען כי יש לשחררו לחלופת מעצר, בשים לב לכך שהמבקש נעדר עבר פלילי והביע נכונות להשתלב במסגרת טיפולית. בתום הדיון הורה

בית משפט השלום על עריכתו של תסקיר מעצר בעניינו של המבקש, בין השאר בשים לב לנסיבותיו האישיות כעולה חדש.

4. ביום 13.3.2022 הוגש תסקיר מעצר בעניינו של המבקש ובו פורטו, בין היתר, נסיבות חייו המורכבות. בכלל זה, תואר כי המבקש החל לצרוך אלכוהול לפני כ-16 שנים, וכעת נוהג לצרוך אלכוהול באופן קבוע, לעתים עד שכרות. בתסקיר צוין עוד כי מאז עלייתו של המבקש לארץ הוא חווה משבר קליטה משמעותי. עוד נטען כי המבקש נעדר יכולת "לערוך התבוננות מעמיקה" ולהבין את השלכותיה של התנהגותו התוקפנית, וכי בנסיבות אלו עולים סימני שאלה באשר ליכולתו לעמוד בהליך אינטנסיבי במסגרת טיפולית. כן נקבע כי קיים ספק ביחס ליכולתו של המבקש לעמוד בתנאים של חלופת מעצר, עקב דפוסי התנהגות תוקפניים, אשר מחמירים במצבי לחץ ותסכול. לבסוף, בתסקיר המעצר אף צוין הקושי הכרוך בכך ש"אין כיום קהילות טיפוליות שערוכות לטיפול בשפה האמהרית", אך גם ש"אין מדובר בסיבה מרכזית להיעדר התאמתו לטיפול בקהילה טיפולית". על כן, נמנע שירות המבחן מלהמליץ על שחרורו של המבקש לחלופת מעצר.

5. ביום 22.3.2022 התקיים דיון בבית משפט השלום שבו העלה בא-כוחו של המבקש את האפשרות לשלבו במרכז הפועל בתחום של סיוע לבני העדה האתיופית הסובלים מהתמכרויות (להלן: מקום החלופה). בא-כוח המדינה התנגד לאפשרות זו בציינו, בין היתר, הפרות שהתרחשו בחודשים האחרונים במקום. כמו כן, הוא הדגיש כי קיים ספק באשר ליכולתו של אחד המדריכים העובדים שם לשמש כמפקח ראוי. בית משפט השלום התרשם ממנהל מקום החלופה, ואף קיים דיון שבו שמע עובד נוסף.

6. כאמור בפתח הדברים, בית משפט השלום הורה על מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים נגדו. בעשותו כן ציין בית משפט השלום כי התרשם שמקום החלופה מעניק הזדמנות לאנשים הבוחרים להתמודד עם נסיבות חייהם, אלא שאין בו כדי להוות חלופת מעצר ראויה לנוכח מאפייניו של המבקש והמסוכנות הנשקפת ממנו. בהקשר זה עמד בית משפט השלום על התמונה המורכבת העולה מתסקיר שירות המבחן בעניינו של המבקש, כמו גם על קשיים שונים באשר לזהות המפקחים המוצעים הפועלים במקום החלופה.

7. ביום 10.4.2022 המבקש הגיש ערר על כך לבית המשפט המחוזי, וזה נדחה. יצוין, כי המבקש טען שהתסקיר שהוגש בעניינו נמנע מלהמליץ על חלופת מעצר בעטיו של מחסור בקהילות טיפוליות שערוכות להעניק טיפול בשפה האמהרית, וכי הדבר עולה כדי אפליה. בית המשפט המחוזי דחה את הטענה וקבע כי ההחלטה שלא להמליץ על שחרורו של המבקש לחלופת מעצר נבעה מנסיבותיו הספציפיות, לרבות מסוכנותו. בית המשפט המחוזי הוסיף וקבע כי "הטענה כי ההמלצה בתסקיר בעניינו של המבקש ניתנה רק בשל מחסור בחלופות טיפוליות לדוברי השפה האמהרית בלבד, אינה נכונה, וראוי היה שלא הייתה נטענת".

8. בבקשה שבפני חוזר המבקש על עיקר טענותיו וגורס שהיה מקום להורות על שחרורו למקום החלופה. המבקש מדגיש כי המקרה דנן מעלה שאלה משפטיות בעלת חשיבות ציבורית החורגת מעניינם של הצדדים ונוגעת למשקל שאותו יש לתת להעדר המלצה טיפולית של שירות המבחן, כאשר מדובר בעולה חדש מאתיופיה החווה פערים שפתיים ותרבותיים.

9. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה, כמו גם בהחלטותיהן של הערכאות הקודמות, באתי לכלל מסקנה כי דין

הבקשה להידחות. בנסיבות העניין, לא התרשמתי כי נגרם למבקש עיוות דין, או כי עניינו מעורר שאלה עקרונית. על כן, לא מתקיימת במקרה זה אמת המידה המצמצמת המצדיקה דיון ב"גלגול שלישי" בענייני מעצרים (ראו: בש"פ 1109/22 לוי נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (16.2.2022); בש"פ 1149/22 בקירוב נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (23.2.2022)). חשוב להטעים, כי כפי שהובהר בהחלטות הקודמות ובתסקיר, המבקש אינו מתאים להשתלבות במסגרת טיפולית מהסוג שהוצע, ללא קשר לקשיי השפה שהוא חווה. מובן כי אין באמור כדי לגרוע מכך שניתן לצפות כי יעשו מאמצים להצעת מסגרות טיפוליות שיהיה בהן לתת מענה גם לפרטים הנמנים עם אוכלוסיות מוחלשות, ובכלל זה עולים שאך זה מקרוב באו ארצה.

10. טרם חתימה אציין כי ערב מתן החלטתי זו הונחה על שולחני בקשה לקביעת מועד דיון מטעם המבקש. בנסיבות העניין, ובהתחשב בתוצאה אליה הגעתי כאמור, לא מצאתי להיעתר לה.

11. סוף דבר: הבקשה לרשות ערר נדחית.

ניתנה היום, י"ח באייר התשפ"ב (19.5.2022).

ש ו פ ט ת